

KPRM



AAA409623

22 marca 2022 r.

KANCELARIA OGÓLNA

Wpl.

2022 -03- 31

RKP - 56756 - 2022.
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów 1

Szanowny Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

PETYCJA

Szanowny Panie Prezesie,

w celu realizacji konstytucyjnego prawa do godziwego i sprawiedliwego wynagrodzenia, jak również w interesie publicznym mając na uwadze jakoś obowiązującego prawa, które nie powinno być sprzeczne i nierówne dla jednej części tej samej grupy zawodowej, zwracam się z uprzejmą prośbą o podjęcie stosowanych kroków w celu nowelizacji *rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie wielokrotności kwoty bazowej oraz szczegółowych zasad wynagradzania prezesa, wiceprezesa, pozostałych członków samorządowego kolegium odwoławczego i pracowników biura tego kolegium (tj. Dz. U. 2017, poz. 931: dalej zwane rozporządzeniem).*

UZASADNIENIE

1.

W pierwszej kolejności wskazuję na przepis art. 2a ust. 2 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (tj. Dz. U. 2018, poz. 570 – zwana dalej ustawą o sko), w myśl którego organami wyższego stopnia w stosunku do organów samorządu województwa, tj. marszałków, są wyłącznie kolegia mające siedzibę w miastach wojewódzkich.

Tym samym ustawodawca zdecydował, że spośród łącznej liczby 49 samorządowych kolegiów odwoławczych w Polsce, jedynie 16 z nich z miast wojewódzkich, stanowić będzie organy odwoławcze od orzeczeń wydawanych przez 16 marszałków.

2.

W konsekwencji powyższego mamy do czynienia z taką sytuacją, że 33 kolegia odwoławcze z byłych miast wojewódzkich (sprzed reformy z 1999 r.) rozpatrują odwołania, zażalenia i ponaglenia w sprawach prowadzonych tylko na dwóch szczeblach samorządowych, tj. gminy i powiatu.

Natomiast kolegia odwoławcze w stolicach 16 miast wojewódzkich stanowią organy odwoławcze dla trzech szczebli samorządu terytorialnego: gminy, powiatu i województwa. Przykładowo odwołanie mieszkańca Wałbrzycha od decyzji Marszałka Województwa Dolnośląskiego unieważniającej egzamin na prawo jazdy zdawany w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w Wałbrzychu - nie rozpatruje SKO w Wałbrzychu ale SKO we Wrocławiu.

Oczywiście taka była wola i pełne prawo ustawodawcy do przyjęcia wskazanej powyżej struktury odwoławczej od orzeczeń jednostek samorządu terytorialnego. Prowadzi to jednak nieuchronnie do sytuacji, w której kolegia odwoławcze w miastach wojewódzkich obejmują swoją właściwością miejscową obszar całego województwa. Przykładowo SKO w Poznaniu, oprócz bycia organem miejscowo właściwym dla ok. 1.5 mln mieszkańców (Miasto Poznań plus 9 ościennych powiatów) jest jeszcze właściwe dla 2 mln pozostałych mieszkańców Wielkopolski w sprawach prowadzonych przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego. I to pomimo, że te 2 mln mieszkańców zamieszkuje na co dzień w obszarze właściwym miejscowo dla 4 innych kolegiów.

Przy tym podkreślić trzeba wyraźnie, że miasta wojewódzkie są dużymi aglomeracjami i średnia liczba mieszkańców przypadająca na jednego członka etatowego z takiego kolegium jest, jak nie często wyższa, to przynajmniej na równi porównywalna z liczbą mieszkańców przypadających na jednego członka kolegium z byłego miasta wojewódzkiego sprzed reformy z 1999 r. Nie wspominając już o zdecydowanie większej liczbie firm zarejestrowanych w dużych miastach, które również, jako osoby prawne są stronami postępowań administracyjnych. Ale przede wszystkim o tym, że sprawy z wojewódzkiego szczebla samorządowego należą do tych o najbardziej skomplikowanym stopniu złożoności w porównaniu do tych choćby ze szczebla gminy.

A zatem członkowie etatowi w kolegiach z 16 miast wojewódzkich rozpatrują jeszcze środki odwoławcze z dodatkowego trzeciego wojewódzkiego szczebla samorządowego. W przeciwieństwie do pozostałych kolegiów stanowią więc organ odwoławczy od minimum miliona mieszkańców więcej (SKO w Opolu), aż do kilku milionów (SKO w Warszawie - 5.5 mln, SKO w Katowicach - 4.5 mln, SKO w Krakowie i Poznaniu - 3.5 mln).

Jednakże w § 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2002 r. ustalającym wynagrodzenie dla członków etatowych kolegiów, pomimo tego, że kolegia z 16 miast wojewódzkich są organami odwoławczymi dla trzech szczebli samorządów i ich członkowie siłą rzeczy z mocy woli ustawodawcy mają znacznie zwiększony zakres skomplikowanych obowiązków służbowych – nie zostało przyznane im żadne dodatkowe wynagrodzenie w postaci powiększonego mnożnika lub dodatku.

Ich mnożnik jest bowiem identyczny jak członków kolegiów nierozpatrujących środków zaskarżenia od orzeczeń wydawanych przez marszałków. A przecież sam ustawodawca w § 5a ww. rozporządzenia wskazuje, że z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych pracownikom kolegiów należy się dodatek specjalny. Tyle tylko, że taki dodatek członkom etatowym z miast wojewódzkich nie może i tak być przyznany w świetle przywołanego przepisu ponieważ nie mają oni okresowego zwiększenia obowiązków przez rok ale ten obowiązek jest permanentnie i stale zwiększony przez samego ustawodawcę.

W tym miejscu należy podkreślić, że w art. 24 Konstytucji RP została wyrażona jedna z naczelných zasad demokratycznego Państwa Prawa – ochrona praw pracowniczych. Przejawia się ona również w przepisie art. 13 Kodeksu Pracy i wyrażonej w nim zasadzie godziwej pracy. Natomiast zgodnie z utrwalonym od lat wielu lat orzecznictwem przez *godziwe wynagrodzenie należy rozumieć wynagrodzenie odpowiednie, właściwe, słusne, rzetelne i uczciwe, a istotnym kryterium owej godziwości (sprawiedliwości) jest ekwiwalentność wynagrodzenia wobec pracy danego rodzaju, przy uwzględnieniu kwalifikacji wymaganych do jej wykonywania, jak też ilości i jakości świadczonej pracy.*

W przypadku członków etatowych z kolegiów z 16 miast wojewódzkich w świetle ich ustawowo dodanych obowiązków służbowych oraz brzmienia ww. rozporządzenia trudno nie uznać, że ustawodawca w stosunku do tych członków nie uwzględnił, zarówno słuszności i ekwiwalentności wynagrodzenia w kontekście znacznie zwiększonej ilości pracy do wykonania.

Obowiązek godziwego wynagrodzenia nie wynika tylko z wyżej przywołanych przepisów polskiego ustawodawstwa ale jest standardem wynikającym z Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka z 1948 r. (art. 23), Międzynarodowego Pakt Praw Społecznych, Gospodarczych i Kulturalnych z 1966 r. (art. 7), Europejska Karta Społeczna z 1961 r. (art. 4) oraz konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy.

Zróznicowanie mnożnika poprzez jego podniesie dla członków etatowych z miast wojewódzkich nie stanowi absolutnie podważania pracy i obowiązków członków etatowych spoza miast wojewódzkich. Stanowi jedynie konieczność realizacji podstawowych praw

pracowniczych. Skoro na skutek wyraźnej woli ustawodawcy doszło do takiej sytuacji, że jedna część tej samej grupy zawodowej ma znacznie i stale zwiększony zakres obowiązków służbowych. Ustawodawca nie uwzględnił bowiem tego faktu przy ustalaniu wynagrodzenia w ww. rozporządzeniu i zrównał pensje członków etatowych rozpatrujących środki zaskarżenia jedynie z dwóch szczebli samorządu terytorialnego z tymi członkami, którzy rozpatrują je od trzech szczebli samorządu, czyli mających stale zwiększone obowiązki o 1/3 w stosunku do pozostałych członków etatowych.

Nie jest to także subiektywne przekonanie części członków etatowych z miast wojewódzkich ale obiektywna ocena wynikająca z decyzji ustawodawcy wyrażonej w art. 2a ust. 2 ustawy o sko o znacznym zwiększeniu obowiązków zawodowych części tej samej grupy zawodowej.

Przepisy rozporządzenia z dnia 1 lipca 2002 r. w zakresie ustalenia jednakowego mnożnika zawodowego dla grupy zawodowej, której ustawodawca narzucił znaczne zwiększenie obowiązków służbowych w postaci rozpatrywania środków zaskarżeń od najwyższego i najliczniejszego pod względem populacji szczebla samorządu – narusza podstawowe zasady prawa pracy.

W związku z powyższym zasadne jest podjęcie odpowiednich kroków do znowelizowania przepisów rozporządzenia z dnia 1 lipca 2002 r. w zakresie zróżnicowania mnożnika wynagrodzenia dla członków etatowych z 16 miast wojewódzkich poprzez jego wyodrębnienie i zwiększenie albo przyznanie specjalnego dodatku dla członków etatowych ze stolic miast wojewódzkich.

Kwestią całkowicie niezależną od koniczności zmiany przedmiotowego mnożnika jest samo ustalenie jego wysokości albo specjalnego dodatku dla członków etatowych z miast wojewódzkich. Aktualnie mnożnik ten dla wszystkich członków kolegiów wynosi 3.32. To w sytuacji, gdy członkowie etatowi z 16 stolic wojewódzkich mają ustawowo zwiększony zakres obowiązków poprzez rozpatrywanie środków zaskarżeń od trzech, a nie dwóch szczebli samorządowych, i to z najwyższego wojewódzkiego szczebla, którego rozstrzygnięcia cechują się znacznie wyższym stopniem złożoności, niż choćby gminnego. To ich mnożnik winien zostać zwiększony o 1/3, tj. o 1,10 i wynosić: 4,42 albo winien zostać przyznany stały dodatek w wysokości 30% otrzymywanego wynagrodzenia.

Z poważaniem ...